

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

155. An semel Confessarius electus ex virtute litterarum dispensationis,
possit vigore ejusdem Bullae inconsulto Maiori Pœnitentiario, variari; Et an
verè, si supradictæ litteræ aperiuntur à non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

sequentia. *Primum* sufficere, ut sit approbatus ab Ordinario quamvis esset occulte reuocata licentia superioris pro audiendis confessionibus, ita ut talis reuocationis detur error communis, id est ignoretur omnino talis reuocatio, etiam ab ipso Confessore. Si enim de illa constet, non poterit aperire. *Secundum* est debere esse approbatum ab Ordinario, & non sufficere approbationem Academicam alicuius. *Tertium* est, si sit approbatus cum limitatione, pro masculis tantum ob defectum ætatis senilis, tamen poterit eligi pro aperiendis his litteris, siue id petat vir, siue femina: quia cum alias sit Doctor, vel æqualeat Doctori iuxta sui Prælati iudicium, poterit sufficienter tales litteras aperire, & ad hoc diceretur sufficienter approbatus.

RESOL. CLV.

An semel Confessarius electus ex virtute litterarum dispensationis possit vigore eiusdem Bullæ, inconsulto Maiori Pœnitentiario, variari?

Et an veros prædictæ litteræ aperiuntur à non habente prædictas qualitates, suo effectu frustrantur, aut priuantur?

Et an peccet prædictæ litteras aperiens, si illis qualitatibus prædictis non sit; si Ex part. 8. tract. 3. Ref. 104.

§. 1. **N**egatiue respondet Pater Leone in *praxi Pœnitent. part. 1. fol. 22.* si Confessor electus habeat condiciones præscriptas, & acceptauit suam electionem, cum inter *Canonicos 21. de elect. Nauarr. lib. 2. consil. in 2. edit. tit. de officio delegati, consil. 8. num. 1.* Præxis Neapolit. *cap. 21. de dispensationibus matrimonialibus.*

2. Probatur *primò*; quia sicut non potest eligi Confessor alius ab expresso per Maiorem Pœnitentiarium, ita neque potest variari electus vigore prædictæ Bullæ. Confirmatur; quia rescriptum diplomatis huiusmodi vicem tantum Confessarij electionem concedit. Sermo enim simpliciter prolatus, intelligitur de vnica vice. *l. boues 85. §. hoc sermone. ff. de verb. signif. Secundo*, quia iurisdicção legata, est iurisdicção delegata, *l. 1. §. qui mandatum: ff. de officio eius, cui est mand. iurisdic. Ergo* ad delegantem duntaxat spectat illam extendere, & non ad partes neque ad iudicem; id enim, quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri nequit. *reg. 1. d. quod nostrum 11. ff. de reg. iur. Tertio*, quia iurisdicção delegata non potest de persona in personam, etiam de consensu, partium prorogari. *cap. P. & G. per litteras, 40. de officio deleg. Quarto*, si posset fieri huiusmodi variatio yltra casum ignorantie repetite, inconsulto Maiori Pœnitentiario, multa inde inconuenientia sequerentur.

3. *Primò* enim facillimè declinaretur à Confessore prudente, docto, & discreto, ad imprudentem, ignauium, & indiscretum, quando per illum pensata qualitate absolutionis, dispensationis, &c. impendenda, imponeret penitenti canonica satisfactio, ac legitimæ penitentia adimplementum: quæ ut plurimum penitentibus odiosa, nimis grauias, & quasi intolerabilia videntur. *Secundò*, gratuitas delictorum non sentiretur: Ecclesiæ benignitas, diuinaque misericordia non cognoscerentur, paruipenderetur propria salus, & aperiretur via ad grauiora delicta perpetranda, cum non modica animarum iactura.

4. Limita tamen, quando eligens repetit electum esse ignorantem. *l. de arate, 12. §. finali, ff. de interrog. actio. Goffred. in summ. tit. de elect. n. 34.*

5. Nec obstat dicere, quod commissio in foro conscientia facta sequitur naturam illius fori, quæ est, ut penitens non teneatur acquiescere sententia vnus Confessarij, sed possit plures adire, variare; & propterea Confessor electus vigore diplomatis Maioris Pœnitentiarij possit illo inconsulto variari.

6. Sed hæc obiectio facillimè eliditur, respondendo, penitentem non teneri acquiescere vnus Confessarij sententia, sed plures posse adire, quando non est ei præscriptus, & limitatus Confessor: secus verò est, quando à superiore est præscriptus Confessor, ut patet in Regularibus, quibus à superioribus præscribi solet Confessor, cui constentur, & tenentur illius sententia acquiescere, vel à superiore facultatem petere alium eligendi, nec possunt per se ipsos id facere. Ita etiam penitens eligendo Confessorem vigore litterarum Maioris Pœnitentiarij, sibi deputat, non autoritate propria, sed Maioris Pœnitentiarij nomine: ergo inconsulto Maiore Pœnitentiario non poterit illum variare.

7. Huiusmodi autem commissio Maioris Pœnitentiarij sequitur naturam fori conscientia; quoad sigillum & secretum, non autem quoad libertatem variandi Confessorem: & nescio, quo fundamento dicatur intentionem, & voluntatem Maioris Pœnitentiarij esse, ut possit ipso consulto fieri huiusmodi variatio, dum expressè sit commissio Confessori, & non Confessoribus per Oratorem eligendis, &c. & ex tot annorum experientia contrarium mihi constat de mente Maioris Pœnitentiarij. Et hæc omnia docet Leone *loco citato*.

8. Sed non deseram hic adnotare, affirmatiuam sententiam docere Sanchez *lib. 8. disp. 27. num. 40.* quem etiam sequitur Perez *de matrim. disp. 48. scilicet 5. n. 7.* cui adde Lezanam in *summa 99. Regular. tom. 4. verb. litteræ Apostolicæ, n. 19.* vbi sic ait: An verò sit prædictæ litteræ aperiuntur à non habente prædictas qualitates, suo effectu frustrantur aut priuantur, à nonnullis ambigitur. Et verior est pars negatiua, quia illæ solum exiguntur pro executore dispensationem, non pro apertore litteras. Sanchez *suprà n. 11.* Naldus in *summa, verb. litteræ, num. 8.* peccabit tamen prædictas litteras aperiens, si illis qualitatibus prædictis non sit, quia Papa, vel summus Pœnitentiarius solum id committit illas habenti. Naldus *ibid.* Casu etiam quod appetantur ab vno Confessario, & ille nolit dispensationem concedere, potest Orator alium adire, & ab eo ipsam obtinere. Ratio est, quia huiusmodi litteræ concessæ intelliguntur conformiter ad formam, & naturam confessionis sacramentalis, in qua nullo iure constituitur penitens quin variare possit, cum non teneatur acquiescere opinioni vnus Confessarij, quoties alium inuenire potest habentem aliam opinionem probabilem. Naldus, & Bonacina *suprà*, cum Sanchez, & aliis contra Nauarrum *lib. 1. consil. de offic. delegat. consil. 8.* Imò ipse Confessarius, qui in principio noluit dictam dispensationem concedere, potest, mutata sententia, id postea facere, cum sapientis sit mutare consilium ex iusta causa, Bonacina *suprà* aliis relatis. Huculque doctus, & amicus P. Lezana, cui ego libenter adhæreo, & in facti contingentia olim consului.

RESOL. CLVI.

An Confessarius habens facultatem dispensandi suam per certam materiam, dispensatio sit valida, si in confessione sacramentali interne illam fecerit, putando tam ipse, quam penitens non esse necessarium verba expressis facere?

Vel an sit necessarium iterum expressè dispensare, & profiteri